

Vihdin kunnan yleisen varautumisen suunnitelman päivittäminen

Kunnanhallitus 04.04.2022 § 79

121/09.06.00/2022

Valmiussuunnittelun (varautumisen) avulla luodaan johtamisjärjestelmät ja toimintaperiaatteet, joilla turvataan kunnan tärkeimpien palvelujen toiminta erilaisissa kriisitilanteissa (häiriötilanteissa).

Velvoite valmiussuunnitteluun (varautumiseen) sisältyy valmiuslain 12 pykälään: "Valtioneuvoston, valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten, muiden valtion viranomaisten ja valtion liikelaitosten sekä kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteenliittymien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa."

Turvallisuustilanteet jaotellaan perinteisesti kolmeen kategoriaan:

- **normaaliolot** eli toiminta normaalissa tilanteessa;
- **häiriötilanne**, jossa kunnan ja muiden viranomaisten tulee ryhtyä erityisiin toimiin uhkan torjumiseksi ja siitä selviämiseksi (esimerkiksi laajat sähkötoimituksen tai vesihuollon häiriöt, laajavaikutteiset onnettomuudet, laajalle levinnyt epidemia/pandemia, muut väestöön laajasti vaikuttavat tapahtumat jotka edellyttävät erityisiä toimia); ja
- **poikkeusolot**, joiden perusteella valtioneuvosto ottaa käyttöön valmiuslaissa tarkoitetut poikkeukselliset toimivaltuudet (mm. Suomeen kohdistuva aseellinen hyökkäys tai sen uhka, väestön toimeentuloon tai talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, erityisen vakava suuronnettomuus tai erityisen laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti).

Keskeisimpiä häiriötilanteita sisältyy valtioneuvoston periaatepäätöksenä vahvistamaan yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan. Siinä kuvataan yhteiskunnan elintärkeät toiminnot, niitä vaarantavat uhkamallit ja häiriötilanteet sekä niihin varautumisen keskeiset periaatteet.

Kunnan varautumisen perustan muodostavat kunnan yleinen valmiussuunnitelma, kunnan eri toimialojen ja palvelutuotannosta vastaavien organisaatioiden valmiussuunnitelmat sekä yksittäisten virastojen ja laitosten pelastussuunnitelmat. Kunnan yleinen varautumisen suunnitelma sisältää yleiset periaatteet kunnan varautumisessa ja se ohjaa toimialojen valmiussuunnittelua. Se on kunnan johdon (kunnanhallituksen) vahvistama yleisohje kunnan varautumisessa.

Vihdin kunnan voimassa oleva yleinen valmiussuunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa 16.4.2012. Kevään 2022 aikana yleinen valmiussuunnitelma (varautumisen suunnitelma) on päivitetty.

Suunnitelman sisältö ja muut varautumisen periaatteet on käyty läpi Vihdin kunnan häiriötilanteiden johtoryhmän jäsenten ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen kanssa.

Päivitetty Vihdin kunnan yleinen varautumisen suunnitelma sisältää mm. seuraavia asioita:

- kunnan eri toimialojen varautumisen periaatteet ja vastuuhenkilöt
- kunnan toimintaa koskevat tärkeimmät riskit
- kunnan palvelujen tärkeysjärjestys häiriötilanteessa (kriisitilanteessa)
- hälytys- ja viestijärjestelyjen periaatteet
- väestön varoittamisen ja väestönsuojelun yleiset periaatteet
- kuntalaisten omatoiminen varautuminen
- kiinteistöjen pelastussuunnitelmien laatimisvelvoitteet.

Kunnan toimintaohjeet kriisitilanteessa voidaan tiivistää seuraavasti:

- peruspalvelujen hoitaminen joka tilanteessa on turvattava
- todennäköisimpiin riskeihin kannattaa varautua ennalta
- nykyinen henkilöstö, organisaatio ja prosessit toimivat myös kriisitilanteessa
- tärkeimpien yhteistyökumppaneiden verkosto pidettävä valmiina
- tehokas tilannekuvan ylläpito ja viestintä kriisitilanteessa on tärkeää
- jatkuvuuden suunnittelu on ryhmätyötä ja oppimisprosessi.

Julkisuuslain 24 pykälän 8 kohdan mukaan salassa pidettäviä asiakirjoja ovat sellaiset, jotka koskevat onnettomuuksiin tai poikkeusoloihin varautumista. Vihdin kunnan päivitetty yleinen varautumisen suunnitelma ei kuitenkaan sisällä sellaisia tietoja, jotka edellyttäisivät salassa pitämistä.

Valmistelija	Antti Luukkanen, etunimi.sukunimi@vihti.fi, p. 044 767 4798
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy liitteenä olevan päivitetyn Vihdin kunnan yleisen varautumisen suunnitelman.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen yksimielisesti.